

Mijn visie op het evangelie, het predikantschap en de kerk

Hoe kijk ik op dit moment tegen het predikantschap aan? Hoe zie ik de gemeente, de Bethelkerk in het bijzonder? Wat beschouw ik als de kern van mijn werk? Het zijn vragen die in deze dagen bij mij opkomen, na vijftig jaar - tot mijn eigen verrassing - in het ambt te hebben gestaan.

Predikant en theoloog

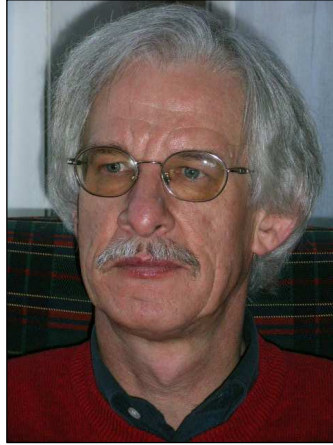
Vaak wordt het predikantschap aangeduid met de woorden *herder* en *leraar*. Mensen typeren een predikant vaak ook op die manier. De één is meer het type van de herder, zeggen ze dan, de ander van de leraar. Ik denk dat ik er niet ver naast zit, als veel mensen in mij meer de leraar zien. Zelf hecht ik aan het woord *predikant*, dat ik dan in de stricte zin van het woord gebruik. In dat woord zit het Latijnse woord *praedicare*, dat prediken, verkondigen betekent. Een predikant is voor mij iemand die steeds opnieuw en overal het Evangelie 'inbrengt'. Dat mag allereerst in de kerkdienst gebeuren, in het leerhuis zoeken we het Evangelie verder te verstaan met het oog op onze existentie. Daar is het 'leren om naar zijn wil te handelen', om de psalmtekst (Psalm 86, vers 4) te noemen die mij in dat verband steeds voor ogen staat. Goed luisteren naar mensen dient een belangrijke kant van het pastoraat te zijn, de mensen mogen meer van je verwachten, en wel dat je het evangelie in hun leven inbrengt, anders gezegd dat je het evangelieverhaal met hun levensverhaal in verbinding brengt. Zo zie ik mijn rol als pastor. Wat u daaruit kan opmaken, is dat het Evangelie voor mij de sleutel vormt, waarom mijn werk als predikant draait.

Ooit heb ik in een interview gezegd dat ik mijzelf 'kerkelijk theoloog' zou willen noemen. Daarmee bedoel ik dat ik mijzelf zie als theoloog die ten dienste staat van de kerk. En dat lijkt me gezien de huidige situatie, waarin geloof en kerk verkeren, ook van essentieel belang. Van de predikant als theoloog mag ten slotte bezinning gevraagd worden op de vraag hoe het Evangelie in deze tijd te communiceren. De hermeneutische vragen nemen een grote plaats in in het huidige nadenken over deze dingen. En ik merk nu juist ook dat de gemeente mij graag in die rol ziet. De huidige tijd brengt vragen met zich mee, waarover de predikant een visie dient te hebben. Daarvoor moeten ze bij jou terecht en met jou in gesprek kunnen.

Hart van het evangelie

Wanneer ik moet zeggen wat voor mij het kernwoord van de Schriften vormt, dan noem ik het Hebreeuwse woord *jasja*, dat in Tenach vaak vertaald wordt met *bevrijden* of *redden*. Ik geef het graag weer met *in de ruimte zetten*. Daar ligt de spits en clue van Gods handelen, dunkt me: mensen - u en ik - in de ruimte zetten, helemaal wanneer we in Angstland (=Egypte) verkeren. Een zinnetje van Jezus waar ik veel mee heb, is: 'Uw geloof heeft u gered.' Hij is op verschillende plekken in het Lucasevangelie te vinden.

Het evangelie vraagt alle aandacht voor dat bevrijdende aspect, daarom ook bevat het evangelie een sterk kritische component, omdat die vrijheid en ruimte ook weer verspeeld kan worden. Die kritische kant brengt Jezus vaak naar voren,

juist ook in zijn verhouding naar zijn eigen volk en hun leiders. Daarmee raken we een aspect van het Evangelie waarmee veel mensen moeite hebben, zo heb ik ook in de afgelopen periode wel gemerkt. Maar willen we de naam 'messiaanse gemeente' met recht kunnen blijven dragen, dan zullen we niet omwille van de lieve vrede dan wel omwille van het bijhouden van de kudde aan die kritische kant van het Evangelie voorbij kunnen, ook niet als dat in de gemeente op verzet en weerstand stuit.

Twee lijnen uit het Evangelie zijn voor mij van groot belang. Aan de ene kant de lijn van Gods grenzenloosheid en mateloosheid. De lijn van 'alles is mogelijk (voor wie gelooft).'

De andere lijn staat voor Gods betrokkenheid en solidariteit waar Hij middels zijn profeten soms ongelooflijk scherp kan zijn. Dat brengt mij bij mijn preken, waarin ik steeds die twee elementen van het Evangelie naar voren wil brengen: 'comfort and challenge'.

Roeping en uitzending

Sprekend over de gemeente zijn eerst deze twee woorden voor mij van belang: *roeping* en *uitzending*. Daar horen twee anderen woorden bij: *horen* en *gehoor geven*. Het gaat mij om twee bewegingen. De eerste: de gemeente wordt *geroepen* om zich rondom de Schriften te verzamelen om naar het Evangelie te *horen*. Die eerste beweging dient echter wel een vervolg te krijgen in de tweede: De gemeente wordt daarna uitgezonden de wereld in om in die wereld aan het Evangelie *gehoor te geven*. Veel van mijn preken vinden daarin dan ook hun spits.

Het Griekse woord *ekklèsia* speelt in mijn visie dan ook een grote rol. In het woord zitten de elementen: *ek* (uit/weg) en *kaleō* (roepen). Ik zie de gemeente als een gemeenschap van mensen die weggeroepen zijn en zich dus losgemaakt hebben van de manieren waarop het in de gewone wereld ('onder de volkeren') toe gaat. In die gewone wereld speelt het wederkerigheidsprincipe (zie de Bergrede in Matteüs/de Veldrede in Lucas) een centrale rol. Dat principe kent de gemeente dankzij Messias Jezus niet meer. Die gemeente kent de mateloosheid, grenzenloosheid, 'alles is mogelijk voor wie gelooft', die zo kenmerkend is voor Vader en Zoon. Daarmee kom ik op een laatste aspect, dat ik met u zou willen delen, omdat het mijns inziens om een onopgeefbaar aspect van gemeente-zijn gaat. De gemeente is een gemeenschap van mensen die zelf geen grenzen hanteert, die voor iedereen open staat, die zegt: 'Alles wat wij doen, doen we voor een grotere groep dan wijzelf zijn. We laten ons dat ook niet inperken door praktische bezwaren.' De gemeente van de Heer kent principieel gesproken geen grenzen. Ze is een open gemeenschap, omdat zij weet dat Gods liefde geen grenzen kent.

Nico Riemersma